URIAAD-MONGOL
UNEN

OLROONOI KOMUNIIS (BOLŞEVIG) PAARTIIN BURIAAD MONGOL MOZIIN KOMITEEDEI, BMASSR-n TYBE GYISEDXEXE KOMITEEDEI ba BURSOVPROFOI YDER BYRIIN OORGAN

(2036) | 1937 onoi JANVAARЬ 4 | Sen 5 myn.

... xebei paartiin bileed tuxai

BK(b) P-n Ceentr Komiteedei togtool

1926 onoi xebei paartiin bileedyydii ba kandidaadai xuuşan xebei kaartoçkanuudii 1937-onoi fevraaliiin 1-hee xysegyi bolhondo tooloxo geze togtooxo.

Ene bolzor xyrter paartiiingaa xuuşan dokymeentnyydii şineer andaldaagyi haanь paartiiin geşyydii ba kandidaaduudii paartihaa zyndee garşahanda tooloxo.

BK(b)P-n CK.

XETE XURALAI DELEGAADNAR RADAI ZORIGII BADARUULNA

Konstituuciin tuxai Staa-rei elidxelii raadioogoor , gazeedhaa unşaad bai- Soveeduudai Naimadu-uralda elьgeehen dele-aigaa jireze xeerexiini oveed oronoi, byxii Bu-ongol azalşan xylieeze baigaa. Sonoson atar şi-raxa, xaran atar niyden gedeg joho daa.

-ei Konstituucan Komii-yyn *Mixei Nikolaajeviç ov* nyxerei ba Naimadu-uralai delegaad *Dazab anoviç Dorziijev* nyxe-oskvaahaa jirehenheenь Ulaan-Ydiin azalşan avooduudai xydelmeri-eneer teexnigyyd, pro-surgagşanar, albaxaag-in haixanai xydelmeri- zaluuşuul tus tusta— za, udaridagşa tyryy xo-egaadnaraigaa toosooto duulna. Tedeentei zer-ter *Meezdin* toosooto gee xene. Xoriiin aimag nyxer *Baldaajev*, Bu-igaada sooguur oorden-r *Cebegei,* Kiaagtada *estaak,* Zagrain aimag nyxer *Kalandaraşvii*-m.—tyyxete xuralai de-ar Staalin nyxerei xele-ad zondo xeereze ygze .

oron niutagtamnai socia-lahanai tuxai, soveed iinai xizaargyi erxe-xai; socialiizmiin gol johonuud tuxai; gazar i modon, faabrika za-iledberiiin zebseg xereg- socialiis ymse bolhonoi ynii xyn mylzexe joho dahanai ba mylzegşed dehenei tuxai; olon ty-guiranşalalgii, bajaşuul iin gojomsuuji boliuul- tuxai; azal xydel- geeşe xyn byriiin a l d a r a i, baa-origoi magtaaltai xereg i tuxai; azal xexe, ama-demde hurxa erxenyyd *taalin* bagşiin xelehenii dnar hungagşadtaa xee-ne.

aadnarai toosooto elid-on xygşedtejee xyyged- sugiarana; yi tymen tabina. Delegaadai xee-e neges yge geenegyi ze medexeer. Staalinai ulxa byriee sugiaaşan aligaa taşana, Staalin a bajar xyrgene, amar-uta naha nahalaza, olo-eleze, ulad zonoo zar-jabag geze jyreeleer aidana.

d jixe Xolboon soo zuu-yndeheten axadyygei ebeer negedeze, negen sedxi-leer, negen zorigoor socialiiz-miin şataar ulam deeşeleze ja-bahamnai bolşeviig paartiiin, Leenin—Staalinai nacionaalin poliitikiin zyb baihanai aşa geze suglaaşad zargaltai, bajasxalan-tai, xylьtyyrnii baidaltai bolho-noo beje bejehee uran gojoor toolonod. Iime hain haixan, en-xe tunxa baidaliimnai xylxieexe tatan jadadag faşiistnuud, Ja-poonoi imperialiistan manai xu-sa zorigoi bulad bolşeviig yzyyrtenь yyrexebdi geze me-deg, Ulaan Aarmitaimnai temse-xe aarmi ygei geze medeg; exe oronoo, erxe syleegee bidener miaxa şuhaa xairalangyi arşala-xabdi geze, suglaaşad orjolono, sorjolono.

Tyyxete Xuralai ene dele-gaadnar bol azal yiledberiiin tyryyşyyl, arad zonoo azal bol-bosorol xojorto daxuulan ha-zaalgagşad baina. Staalinai Konstituucaar batalagdahan deede jixe erxe şyleenyydei xariuu bolomooroor azal xydel-meriee xeje, kolxoozoo, zavoo-doo, urgasajaa, mal aduuhajaa, kyльtyyre bolbosoroloo yzeg-deegyi deede zergede gargaxa xamag arga şadal bidende byrin baina; yseg bişegte şudalajabdi, maşiina teexnikede mergezejeb-di; yxi xyygedee erdemde hur-gajabdi; azal xydelemeriiingee tyseb plaanuudii, gyrendee xyr-gexe ujalganuudaa sag bolzor-hoonь urda ylyylen dyyrgedeg boijo; staxaanovtanai xydeleeji, socialiis myriiseeji ulam xyse-teigeer orjoluulja; xabarai taril-gii erxim hain şanartaigaar xy-seexiin beledxel xeje; traaktor maşiinaa remoontolojo; malai-aa tyl hain abxiin tylee teme-eje gexe meteer suglaaşan de-egaadnarai elidxelii daxuulan luugarnad.

Tyyxete Xuralai delegaaduud arad zondoo xyndetei, ygejee luulgasatai, erxim zergiin agi-aatornuud, Staalinai Konstituu-cii arad zondo oilguulaaşad gee-şe. Paartiiin, soveedei, komso-mooloi, profsojuuzai organizaa-canuud, kooperaaciin, kolxoozoi zurgaanuud bol, delegaadnarai xeereeji ton olon yrgen zondo duulgaxiin tylee delegaadnarta tuhalaxa johotoi. Hain hain, beledxeltei propagandiistnuudii jabalsuulza Staalinai Konstituu-ciin gyn udxa şanarii dutuugyi-geer arad zondo oilguulxa, azalşan tymenei azalai entyziaa-zmiin ulam badaruulxanь tere organizaacanuudai ujalga bai-na.

Ispaanidaxi grazdaan dainai baidal

Respyyblikiinkidei amzalta

Loondon, *janvaarь* 1. (TASS). Ispaaniiin korrespondeentnuu-dai medeesehenei johoor, Ati-jeensa goorodii ezelhenhee xoi-şo respyyblikiinxid buliuu bai-daltai bolbo. Froontiin ene yçaastog Madriidii zyyn urda-haanь xamagaalaza ygne. Res-pyyblikiin seregyyd nege yder soo 24 kilomeetr urigşaa dab-xihan baina. Atijeensa gooro-dii zasagai seregyyd ezeleed baixadaa, Teryeeliii dobtolozo jabahan respyyblikiinxidii zog-sooxiin tulda yimyyleeşedei xysee zyyn urigşanь xajaxii ba Soorihoo yimyyleeşedei dob-tolon oroxii haatuulza şadaxa bolhon baina. Respyyblikiin-xidei Atijeensa goorodii ezelxe-denь, yimyyleeşedei zyghee ysereldexe jabadal ton hulaar yzyylegdebe. Froontiin ene yçaastogta yimyyleeşedei se-regei ba respyyblikiinxidei soldaaduudai dunda tyrelşeel-ge bolhon baina.

Yimyyleeşedei soldaaduud, jarildaa xexedee, bidener res-pyyblikiinxidei tala oruu oro-xo aad, byleneriimnei buuda-za alaxahaanь ainabdi. Jyyn-de gexede respyyblikiinxidei tala oruu orogşodoi bylenerii yimyyleeşed buudaza aladag baigaa—geze medyylhen bai-na.

„Tajmsiin" korrespondeen-tiin bişexenь, Ispaaniiin zasa-gai gazarai bodomzoor, 1936 onoi eses bol yimeende ton muu ajuultai yjiin eses bolno. Şi d-xexii şanartai xysee yzelseen yşee urdanь, tiixedee ene bol gurban hariin saadtee jaara-laar baiguulagdahan aradai miliiciin yimyyleeşedte soxiuu-laad suxariza jabahantai ada-li erxe baidaltai geze myn korrespondeent temdeglene.

Yylterte moridii, rajoongoor xubaaza ysxexe tyseb

BMASSR-ei Aradai Komisaarnarai Soveed bol, Buriaad-Mongoldoxi aduu morinoi azalii yylter-yyltereerenь rajoonguudaar xubaan ilgaza xygzeexe tyseb batal-han baina.

Ene tysebei johoor Agiin ba Ulaan-Ononoi aima-guudta aangliiin gyigeeşe yylterei mori ysxe xe baina Zidiin aimagai Yşeetein, Borgoin, Derhetin, Burgal-tain, Gegeetiin somonuudta; Muxar Şiberei aimagai Sagaan-Şuluutain,Soolgiin, Sutain somonuudta ba Selen giin aimagai Ireegei, Selengiin, Noobo-Selengiin, Tam-şiin somonuudta aangli doonoi yylterei moridii ysxexe. Ulaan-Ydiin goorod şadarai zoonoi kolxoozuudta bra-bansoonoi yylterei moridii ba busa aimaguudai kolxoo-zuudta orosoi ba orgs-ameerikiin yylterei moridii ysxe xe baina.

SSSR-ei aradzonoi axadyygei xolboo xaruulahan plakaad. (SOJUZFOTO).

Kitadai respyyblixiin prezideentiin medyylge

ai, janbaarь 2. (TASS). gegşe şine zileer daşa- gegşe şine zileer daşa-lza raadioogoor yge Tiixedee Soveed Xol-uxai tusagaar hanalaa baina. «SSSR ei arad-lexen zil soo susaraşagyi xydelmerilze SSSR-ei ton ba-jalig indystriaalin - agraarna oron bolgoxotoi xamta, SSSR-gee oborooniin ton jixe tysebii bejelyyleze şadaba. Ede zişee-nyydiinь Kitadii şyleelexe saa-şanxi temeseldeemnei bidende byri jixeer zorig tyryylene» geze medyyleben baina.

Byxexolboonoi xydee azaxuin viistavkiin kandidaaduud

„Gigaant" geze arteelь

Alairai aimagai, Tergetiin so-monoi, «Gigaant» geze xydee azaxuin arteelь 1930 ondo em-xidxegdehen. Tyryylegşenь nyx. *Miroonov Matvei Masiilьjeviç.* Ene kolxooz 1931 ondo 58 ail baihanaa, 1936 ondo 115 ailtai boloo. 1931 ondo 542 gektaar tarilgiin talmaitai baihanaa, 1936 ondo 1131 gektaar tarilga xee. Byxii oroohoto kylьtyyriin gektaar byxenhee dunda zişee-geer 20,9 ceentner urgasa ab-han jym. Tereenhee gadna, 92 gektaar şeniicehee 25-25 ceent-ner, 45 gektaarhaa 30-30 ceent-ner; ovioos — 25 gektaarhaa 35-35 ceentner ba 24 gektaar-haa 30-30 ceentner urgasa ab-han baina. 1931 ondo 223 tol-goi eldeb tyrelei maltai baiha-naa, odoo 894 tolgoi maltai boloo. Gyrendee tarlaa xudal-daza, 3 avtomaşiina abaa. 1931 ondo kolxoozniguud 4 kiilo ta-riaa azalta ydertee abhan bai-gaa, 1936 ondo 16-17 kiilo ta-riaa abxa baina. Xojor zilei xuxasaa soo ene kolxooz dee-re nege hurguuli, nege jixe klyyb barihan, 40 raadioo tos-xolnuudii baiguulhan ba xaata labaratoori emxidxehen baina. Tariaa tuşaalga ba natuur tyl-beriee tyryyn dyyrgehen, 1200 ceentner tariaa gyrendee xudal-dahan, toho, miaxa ba nooho oruulgaa xysed dyyrgehen, modonoi beledxel ba xaragiin zahabari ylyylen dyyrgegdehen baina.

Aduu morinoi feerme

Alairai aimagai «Ulaan Nil-xai» kolxoozoi aduu morinoi feerme (kolxoozoi tyryylegşe *Malaakşanov,* yylterte aduu morinoi feermii daagşa, Leeni-nei oorden xaira xyrtehen *Ati-oonov)* 1936 onoi gyrenei tyseb ylyylen dyyrgehen, mynee 346 tolgoi aduu moridtoi, yylterte aduu morinoinь feermede 186 tolgoi aduuhan bii aad, tedenei 108 tolgoinь hain yylterei. Ede-nyyd bygede ene feerme deere mal bolgogdohon baina. Teren-hee gadna, ulaan seregte 41 tol-goi, xaxad şuhanai moridii yg-hen, 12 tolgoi hain yylterei azarganuudii kolxoozuudta xu-daldahan baina. 1936 ondo 50 tolgoi gyy tyryylze, 50 hain yylterei unaga abhan ba 65 gyy dii oroondo oruulhan baina.

Kolxooznig Maksimeenkiin byle

Alairai aimagai «Gigaant» geze kolxoozai kolxooznig *Maksimeenkiin* byle, byle dotoroo 6 xyn aad, 4 xynь xydel-meriiin xysetei. Ene zilde kol-xooznig Maksimeenkiin byle 1500 azalta yder oloo. Azalta yderei oizo xubaarida 13800 ki-lograam şiniice, 2100 kilograam kartoofelь, 2100 kilograam ybe-he ba busa produuktnuudii abxa baina.

Bуxii Ulsiin Staalinai Konstituucii nalşaana

„Soveed grazdaniinai xyndete erxe ujalgii xirteexegyib"

Manai buriadmongol aradzon Oktiaabriin revoliuucahaa urda aixabtar jixeer darluulza, mylzyylze baigaa. Xaanta zasagai çinoovniguud, niutagai kulaaguud, lamanar xoslozo aradzonoo yri yndeheerenь ygei bolgoxiin tuilda xyrgeze baigaa hen. Manii ene baidalhaa gansa le Leenin—Staalinai paarti multalaza abhan ba mynөө Soveed exe oronoi bişe olon yndeheten aradtai xamta zargaltai xyxiyy baidaltai bolgoo

Bide, delxei deere yzegdeegy duuldaagyi şine yndehen xuulitai —Staalin Konstituucatai bolbobdi. Ene Konstituuca, manai ene oronoi aradzonii ygei rexe, yledxe, darluulxa, mylzyylxe zobolonguudhaa ogtolon halgaza, xete nahanaimnai xyxiyy sengeleg zargalta baidalii olgozo bexizyylee. Iime yndehen xuuiitai bolhondoo bajasaja! Aguu jixe Staalinai bajar xyrgeje! Iime haixan Konstituucatai bolhon bidener baidalaa byri hain, byri zargaltai bolgoxiin tulda, ysөө hainaar xydelmerilexe, erdemde hurxa johotoibdi.

Bi soveed grazdaniinai xyndete nerii omogtoi nerelyylze jabanab, Staalinai Konstituucada altan ysegөөr bişegdehen soveed grazdaniinai xyndete erxe ujalgii xireteexegyib.

Sytaanov

Selengiin uhan zamai traansportiin barilgiin kontooroi modoşo darxan—staxaanovşa.

Staxaanovtan olon bolzo baina

Xori. Dunda-Xudanai somonoi Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi modo otololgiin brigaadada stakaanovtan bi udaarniguud olon bolzo baina. M do otologşod: Damba Cebsgei g gşe ydereigөө noormii 200 proceent dyyrgene. Cerendugar Sanzazabai—160 proceent Zamsaran Damlinai—180 proceent ba Jymzab Tegşiin gegşe 190 proceent gyisedxeze jabana.

Ene brigaada modo otoloxo 5 xongoigto tysebii 136 proceent gyisedxehen baina.

Horboizologşo negen.

Modobeledxelei froonthoo

Yiledberiin erxim ziseenyydeer şine zilii ugtaba

Xori. Jerbaanai somonoi «Zur gaanai zam» geze kolxooz (tyryylegşenь Cebegzab Cesegtiin) ene zilde 9 mingan kyybmeetr modo beledxexe tysebtei aad, hyylşiin medeegeer 6 minga 750 kyybmeetr modo şireze 75 proceent, 7 minga 200 kyybmeetr modo otolozo. 80 proceent gyisedxebe. Mynөө aimag soogoo modo beledxeleer tyryyleze jabana. Ene kolxooz, 1937 onoi janvaariin 5 yder xyrter modo beledxelei zilei tysebii sym dyyrgexenь damzaggyi.

Myn aimagai deede Xudanai homonoi Leeninei neremzete kolxoozoi modo beledxelei xydelmeri deere yiledberiin ynder byteesii xaruulza jabahan staxaanovtan ba udaarniguud Ivaan Rekynoov ba Giorgii Rekynoov gegşed ydereigөө noormii 207 proceent dyyrgene. Semoon Çernoov — 175 proceent, 17 nahatai emegtei Tatьjaana Çernoova gegşe yder byri 174 proceent dyyrgene, Andrei Alekseejev—135 proceent, 16 nahatai emegtei Marija Rekynoova gegşe ydereigөө noormii 116 proceent gyisedxene.

D. Dagbiin.
Ç. Oçoroi.

Bygedeeree erdemtei kolektiiv bolxo sagiinь oirtoo

1936 onoi nojaabriin exieer, Selengiin uhan zamai paraxoodstvo deere yseg nom medexegyi xynyyd 600 garan geze toologdodog baigaa. Nahatanai hurguuliin xydelmeri aixabtar muugaar tabigdahan deerhee, ede yseg nom medexegyişyydei olonxinь hurguulida jabadag ygei jym hen.

Iime baidaltai baihiinь Burprofsoveed medeze, uhan zamai xydelmerişedei profsojuuzai komiteedte enenee tyrgen zahaxiin zaabri yghen baigaa. Udalşgyi paraxoodstvo deere yseg nom medexegyişyydei konfereence bolzo, ene xydelmeriin muugaar tabigdahanai ynen şaltagaanuudii elirvylhen ba xaişan geze hirxa barixaa hөөreldehen baina. Bodoto yseg nom medexegyi xynyydenь ajaar 600 garan bişe, 80 xyn, baga medegşedenь 220 xyn, xamta 300 xyn baiba. Profkomoni xuurmag medeeji barimta bolgozo baigaa geeşe baina.

Mynөө edenei dunda 9 orod,ne ge buriaad hurguulinuudii emxidxeed, dyrşel şadabariaar ton hain likvidlatornuudii olzo tabihan baina. Yseg nom ogto ne iexegyi 70 xyn, baga medexe 200 xyn hurza baina.

Ene xydelmeriin talaar zebsegte oxraana byriş hain zişee xaruulna. 1936 on soo yseg nom ogto medexegyi 15 xyniixysed hurgahan ba 18 xynii xysed bişe dunda hurguulida hirxiinь jabuulhan baina. Ene hurguulii komsomool nyx. Astraxaancev xytelberilene. Ene nyxer uran zoxil şadabariaaraa gerei ezen ezen exenernyydii ba bişe nyxedii hurguulida xanduulza baigaad tuldanь, xeşeel byxende negeş xyn xozomdongyi jireze jixe xanamzatagaar hurdag baina. Bşi hurguulinuudai xydelmeri myn eneen şingi hainaar baina. Hajaşagtaa uhan paraxoodstvo deere yseg medexegyi negeş xyn bygedeeree erdemtei bolxo sagiinь oirtoo gee maar bolbo.

P.S

Agnuuriii haat

Booton. Negedexi bylegei „Tryyzenig" xoozoi tyryylegşe Şişe agnuuşidaa gargaadna, tedenei agnaxa vor batalxii xoriboo.

Enөөgeere nyx. Şi nuuriiin kampaanii taza baina.

Xylөө b

2112 tolgoi azalta ydert

Agiin aimagai Vo neremzete kolxoozoi Kreemlide manai d nyx. Staalinda, paarti gai udaridagşadta ygehen ujalgii dyyrgez erximeer temeseze, deeree tusagaar jixe ianuudii kee. Mynөө 1 tolgoi eldeb tyrelei n loo.

Ene kolxooz SSSR-e ba BK(b) P-n CK-ei yndeheer azalta ydert tolgoi mal xubaaxaa b xim kolxoozniguudanь ydertөө 7-8 tolgoi ma

Yimyyleeşedei lioodudai he

Bilьbaao, Jenvaarь 1 Ysegldэr ydэşe yiм dei samolioduud Bilь rodii boombod xiin xebэş, resp yblikii xi biitelnyy ni xaraad busaba. Busaza jabaa samolioduud Bilьba hoo urda tee baihan xonuud deere 12 bo jaba.

Zurag deere: Kiijevei mozohoo Soveeduudai VIII Xuralda oşohon delegaad komsomoolnuud Staalinii Konstituuciin projeektiin johoor Soveed Sojuuzai zaxirgaanai xubaariin şine sxeemii yzeze baina. Baruun garhaa: «Çernoonij Şliaax» kolxoozoi zvenoogiidaagşa oordento nyx. *Stepaançyk*, «Çervoonnajaa Zoorьka» kolxoozoi haalinşa oordento nyx. *Byyt*, Petroovskiin neremzete kolxoozoi zvenooji daagşa nyxer *Greçaanig* (zogsozo baina), «Velikaan» kolxoozoi gaxaişan oordento nyxer *Marçyyk*.

Kitad orondo Japoondo esergyysexe xydelөөn yrgedebe

Kitad oronoi gazarii japoonoi imperialiistanai bulia za orohon saghaa xoişo, taban zil ylyytel bolbo. Ene turşa soo japoonton Manzuurii ezeleed, udaa daraa Zexee, Caxar (Dotor Mongol) mozonuudii ba Xoito Kitad oronoi zarim xubiii bulimtaran abhan jym. Eneegeeree zegsolgyi japoonoi imperialiistnuud 400 millioon zontoi byxii Kitad oronii koloni bolgoxo, ybadeg d orenь hexeryylxiin bodolgo jabuulza baina.

Nige talahaa japoontonoi ulam siasia xonogolzon tyrыxe jabadal nygөө talahaa bulimtaragşadta kitadai zasag zyrilte xeigyi suxaridag baihan jabadal bolbol Kitad oronoi arad zonoi dunda xoroo bus ihan yz lii byri xeeryylhen baina. 1935 onoi dekaabriin 9-ei yder Beezen goroodoi gudamzanuudta japoonii esergyysexe demonstraaca mitingyyd bolhon jym. Bulimtaragşadta zebyysehen kitad aradzonoi „yndehen kitad ojoorto xadagalagdataa" gai ihan xoro yheen ene yder tehere hen baigaa.

Japoondo esergyysexe xydeleenei exiii styd enta r tataad, xoişo xoişo bolxodoo yrgen olon aradzon nitteree xaamdaba. Kitadai zasag zaxirgaanuudai zyghee ene xydeleenji xerixo bolinulxiin xemzeenyysegşedhiinь xaaba xabsi aş haanь, xydelөөn zogsongyi, xarin byri le yrgedeze baigaa. Gansa le demonstraaca miting yydii xeed zogsongyi „naacaja abarxa associaca", „oronoi syleelxe bylgm", japoonoi tagnaalşan aagnt bolhon kitadai nojod çinovniguudii ilgalxe bylgym gexe mete olonyyd togtohon jym. Japoondo esergyysexe xydelgөөnei gol lozunguud bolbol: „Grazdaan daiji (eh d xooronşiin daij) ee geheer zogsoozxiin erilte xenebdi. Japoondo bulimtaragşadta esergyysexe tenşelde byxii xysee xandunjal!" „Byxe naaca, zebsegtariza Xoito Kitad oronoo xamagaala!", „Ulas orondoo xoro xeze urbagşadta yxehe bişe jymegyi!" —gehen baina.

Ene xydelөөnde zybxen le xydelmerişen, tariaaşan, zoxeervaazi, inteligeenc xamtalaisana bişe, myn naha dundaa byrzaazi, dele zergin byrzyaaziin zarim xubi ba zeregei xubi ilgsad xemalaldaana. 400 millioon aradzonii ibxibxalz, mylzyylx ii tuldu kitadai byrzyaaziiin ba seregei zarim kitadai orondoo bytexe gvinь Manzuurii japoontonoi ezeleed bolhon deereheе medegdebe. Nygөө talahaa, dan lixer japoondo bilduuşalaa hia aradzonoi dunda xyndeygei bolxo baigaa. Japoondo esergyys xe xydelgөөnde kitadai zasagai xaanaalhaan şaltagaan ii ne.

Japoondo esergyysexe xydeleenei iime jixeer doljolood baixala, japoonton bolbol Kitad oronii negedxylxegyi, generaalnuudiinь ataa nyiiaji dotroinь temeslii yrgelzel tyylxe gehen bodolgo gargazh, eldeb maneevr xene. Janb gexele, Kitad oron butarxoial, zyrilte xeze şalaxagyi baixalaa, japoonoi ulan saasta bulimtaraxa jabdalda tuhatai şuu limiin zoxilgor yigereeşezun Gimiiun-Giaisii mozonuudai generaalnuudii tixiraza, Kitadai Tyb zasag bolxo Naankinai zasagtai temeşyxii orolddhon jym. Ele generaalnuud aradzonoi bişe tөөsetataxiin tulda japoondo esergyy loozunguudii ereeegehen baixa jym. Tibe ja bişe hai. Naankinai zasag ene generaalnuudii zogsoozo, neleee dee dee zogsoozo şalahan baina.

Kitad oron soo japoonoi esergyysexe xydelgөөnei yrgedebexe baixada, nege gehe, suxaritiingaa xuişan politikabarinhaizi ene xydelөөnle xoxoxoxi ulxa, ygyi gehat, zyrilte xexiin şine politika barintaxa—ene xojor zam, Çan-Kaişii tyryytei Naankinai zasagai urda baigaa. Jaaxi argagyi xojordoxi zamaa orozo, oronoo negedxexe ba japoontondo zyrilte xexe xydelmeri japuulxa erxetei bolhon jym. Ene zamaa my jeerxeldөөe generaalnuud ba bişee xudaltahan kitadai nojod saad tybeg uşaruulza baibaşhaanь, ebleryylxe e sixtexe talaar Naankinai zisag neleed xydelmeri 1936 on soo jabuulhan baina.

Xoito Kitad oron tuşaa Japoonoi aradzonii ulan Naankinai zisag arsaba. Xysee negedexe kommunistnai temesheg gehen durakxalaar mynaşaab Japoontonoi ba duratai zali xelta, Kitadai gazarii tagviger bilhaxa gehen bolono baigaa. Nyşee tahibaxa japoonoi seregeexin bol Dotor Mongoloi De-Van taşni tixiraza, mongol seregii bilahan mashiir seregiigii xantaruulxa zebseglөөd, 1936 onoi namriin hyyleer Syi Juanь mozoo bolhon jym. Tere mozoo kitad seregyyd zyrilte xex hee boligyi, xeleen minggan seregyyliii xiraxishad pyyyd xan aihai baigaa. Eniişeee Naankinai zasag gaixaladagyi zeerbolbol xaanaagde xaana baigaa.

Manzuurihe seregtajee zuaadaza oşohon general Zan Syeliani dekaabriin 12 to Kitadai Şensii mozoo vostaaniin xee tenle jireed bilaa Çan Kai-şiii ba Naankinai zisagai deşe ol n udiriliiin ii barixa xaihn baina. Mozoo oronii janeral zyriligugyi Naankinai zisag japoondo zyrilte xex egyi gehe zeneleg, vostaanii xee jym. Zan-Syeliaanai vostaanii uixaagalьfaas ilme.

Kitad oron i xyşii b gehen japoondo tuhtai nyn. Zan-Siyeliaan mingan s regei du da do esergyysxe yzel j gerengi. Ene yzelii j aagent Van Zin-vei (Naankinai zasagai ula lai negen baitaaa. Hajşaagtagaa tylee lan aldaad zugtahai seregleze, Kitado oronii yineen yrgelzelyhen ezeldegee zayitaliin xexe vostaanii xyyhen

Mynөө yjele. Zan-S Naankinai zasagai ula dai xaaltahanu tөөa Kai-şiin Naankinai jeneeree Zan-Sye tolgoi zogsoxii aramai ge gee. Naankinai gasa Syeliaanai seregii xaxie bol xexe. Japoon Jyyn gөze xelşhiinь je. Zan-Syeliaan Çan Kai-şaihan hin ii sagar bolbo gehen şine nyy jym.

Zygeer, japoonoi, or poroi biliinei esergyysexe xydeleen Kitaxabsi bula aadii baigaa bubgaşi ile. Naan bolbol Japoon p xydelgeej zybxen le, ulurilai h lab ba s itgiigyigar xaa,—melgelee yyn pi xoitiin sag xaruulna o.

D.P.

[illegible]

[illegible] 1937 [illegible]

[illegible]

[illegible] 15 [illegible] 2 [illegible] 23 [illegible] 11 [illegible]

[illegible] 40 [illegible]

[illegible] 4 5 [illegible] 2 [illegible]

[illegible] 214 [illegible] 100 [illegible] 50 [illegible] 200 [illegible]

[illegible] 1931 [illegible] 5-6 [illegible] 1934 [illegible]

[illegible] 90 (8 [illegible]) [illegible] 15 [illegible] 4198 [illegible] 2504 [illegible] (17 [illegible]) [illegible] 96 [illegible] 20 [illegible] 9 [illegible] 20 [illegible] 8270 [illegible] 105 [illegible] 2488 [illegible] (12 [illegible]) [illegible]

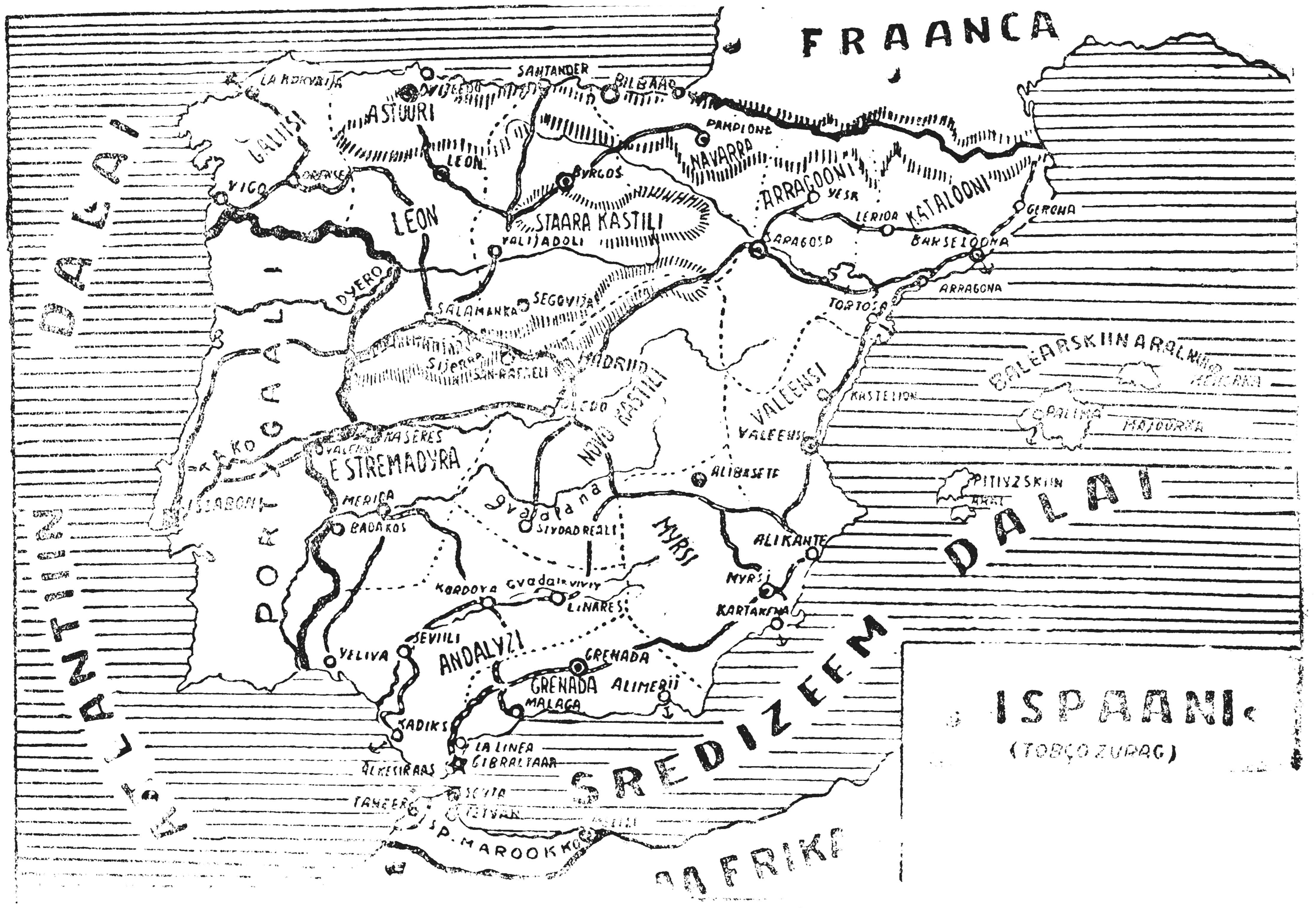

ISPAANI ULAS TUXAI SPRAAVKA

Ispaani ulasai ezeleze baigaa gazaranь Jevroopiin tybei baruun zaxadaxi perenejskiin xaxad aralai jixenxi xubinь bolno. Enenhee gadna, Kanaarskiin aralnuud (Atlantiiin dalain dunda, 7,3 mingan dyıbelzen kilomeetr tuxaı), Balearskiin aralnuud Sredizeem dalain dunda, 5 mingan dyrbelzen kilomeetr tuxai). Ispaaniiin Marookko (Aafrikiin xoito talada), Rio de Oro (Aafrikadaxi Saxaarai baruun taliin xubi). Ispaaniiin Gviinei (Aafrikiin baruun erjide) gexe zergiin gazarnuud Ispaani ulasta xabaadaxa baina.

Byxii territoorinь 505 mingan dyrbelzen kilomeetr bolno.

* * *

Zaxirgaanai talaar Ispaani ulas 50 proviincanuudta xubaagdanxai. Mozonuudta xubaagdahan xuuşanai xubaari myn yldehen baina.

Ispaaniiin jixe ba myn strateegiin udxaşanartai gooroduud

Madriid—Ispaani gyrenei niislel goorod. Ende Ispaaniiin zasagai gazar baidag baigaa. Madriid—ororoigoo azayiledberiiin, politikiin ba kylьt yriin ceentr. Ene goorodoi zonoi too nege milioon ylyytei bolno.

Saragoessa—Ispaaniiin azayiledberiiin negen jixe goorod ba tymer zamai jixe yyzel bolno. Ende torgonoi ba sembiin yiledberi delgerenxei. Zonoinь too 143145. Ene goorod Sredizeem dalaida şudxasan Eebro gol deere baidag.

Kordoova—Madriidhaa urda Gvadalkviviir myren deere baihan goorod. Ende arhanai azayiledberi delgerenxei. 74744 zontoi.

Barseloona—Sredizeem dalain erjide baihan poort, Ispaaniiin azayiledberiin ton jixe ceentr bolno. Ende bydei faabrikanuud jixe olon. Ene goorodoi zonoi too 1 milioon 200 minga bolno.

Ovijeedo Ispaaniiin xoito erjede baihan goorod. Ene goorodto xadiin xynde azayiledberi delgerenxei.

Paalьma—Majoorka aralda baihan Ispaaniiin poort, 78 minga ylyytei zontoi.

Seviilьja—Azayiledberiiin goorod. Gvadalkviviir myrenei adag bagaar baihan jixe poort.

Valeensi—Valeensi moziin ceentr, Sredizeem dalain erjide baihan Ispaaniiin poort. Mynөө Valeensida Ispaaniiin respyyblikiin zasagai gazar nyyze jireed baina.

Kadiks—Ispaaniiin seregei poort, mynөө yimyyleeşedei garta baina.

Kartaxen—seregei poort.

Bilьbaao—Poorton goorod.

Politikiin bodolgoton

Laargo Kavalьjeero—Ispaaniiin preemjer ba seregei miniistr.

Vajio—Ispaaniiin gadaada xeregei miniistr (socialiist).

Xooze Diaas—Ispaaniiin komuniis paartiiin GK-iin zinxeni sekretaarь.

Dolorees Ibarryyri (Pasionaarija)—Ispaaniiin komuniis paartiiin GK-iin geşyyn.

Indalesio Prijeto—uhan seregei miniistr.

Alker Galaarsa—Dotoodo xeregei miniistr (socialiist).

Kyan Negrin Finaansiin miniistr (socialiist).

Kesys Ernaandes—Gegeerelei miniistr (komuniist).

Anastasio de Grasia—azayiledberi ba xudaldaanai miniistr (socialiist).

Agirra—niitiin xydelmeriin miniistr (baaskskiin nacionaliist).

Mariaano Rypo Fynees—jysticiin miniistr.

Lyis Yriibe—gazartariaalangai miniistr (komuniist).

Kiner de Los Rios—Zamxarilsaanai miniistr.

Kose Xiraalь—partfeelьgyi miniistr.

Miaxa—Madriidiil arşalaxa komiteedai tyryylegşe.

Xani xarilsaanai doogovor

Veena, janvaarь 2. (TASS). Jugoslaavi ulas Greece, Rymiini, Tyyrci ba Çekoslovaakahaa zybşөөl abhanaigaa ulamaas Bolgaari ulastai ebtei hain xani xarilsaatai huuxiin doogovor batalaba.

BMASSR-n Arkomsoveed ba BK(в) P-n Mozkomd

Malai byridxel bolxonь

BMASSR-n Arkomsoveed ba BK(b) Paartiiin Mozkom, 1937 onoi fevraaliiin 1-nei medeeger Respyyblike dotor malai byridxelgii yngergexe geze togtoobo.

Ene byridxelgiin gol zorilgo jyyb gexede: **negedexinь** Respyyblike dotorxi malai too tolgoin medeeji imagta todoor abxa, **kojordoxinь**—1 onoi mal ydxexe gyrenei tybii jamaraar gyisedxeheniie şalgaza yzexe.

Jamar tyrelei maln uud byridxelgede xamaadaxa johotoi geehaa; yxer, xoni, jamaa, xai, aduuha morid, temee xandagai g. m. baina.

Sentei arahatai anguudii ydxexe tuxai

BMASSR-n Arkomsoveed, respyyblikedee xara ynege ba Yssyriiin ylben (jenoot) xudaldaza abxa tysebii batalba. Tysebei johoor 30 tolgoi xara ynege, 30 tolgoi Yssyriiin ylben abtaxa bolbo. Gadna, an ydxexe tysebii ylyyөşelen gyisedxexe argabii geze temdegleed xara ynegii 38 tolgoi, Yssyriiin ylbenii 34 tolgoi xyrter nemeze ygexiinь SSSR-ei Gazartariaalangai Arkomaadta medyylge baiba.

Dorodursagdahan aimaguudai kolxoozuudaar ydxeberilexe anguud xubaagdaxa [illegible] bo:

	xara ynege	Yssyriiin yl[illegible]
Selengiin—	4	8
Kabaanai—	12	4
Xoriin —	4	4
Xiaaxtiin—	4	—
Zagarain—	6	8
Ulaan-Ydiin—		—
Goorod şadarai zoono-	—	6
Beçyyrei—	4	4
	38	34

Xariuusalgata. redaaktorii orologşo D. [illegible]ARDII[illegible]

SONOSXOL

Byxexolboonoi Komuniis (bolşeviig) Paartiiin Buriaadmongol Moziin Komiteedei, BMASSR-ei Tybei Gyisedxexe Komiteedei, Profsojuuzai Buriaadmongoloi Soveedai OORGAN

BURIAADMONGOLOI YNEN

GAZEED 1937 on soo yder byri GARXA

ŞAMDAZA ZAXIGTII

ZAXIXA YNEНЬ: 12 hariin—15 tyxerig;
6 hariin— 7 tyxerig 50 myn.;
3 hariin— 3 tyxerig 75 myn.;
1 hariin— 1 tyxerig 25 myn.;

BYXELI ZILEER ZAXIGTII

Pooçtiin tahaguud, naidalgatan, bişeg zөөgөөşen, „Sojuuzpeçaatiin" aimaguudai tahaguud zaxilii abdag.

Noomir gargahan G. DANZANAI, Verstaalagşa S. BATIIN. B.-M. Praavda ba Ynenei tipograafi. Ypolglavliit 946.